

A húsipar várja a szakmunkásokat

Húsipar... Aki ma kiejti a szót, tulajdonképpen még mindig a hentesek és mészárosok szakmájára, munkájára gondol. Csongrád megyében talán még ehhez társul a szegedi szalámi-gyártás mestersége is. A felgyorsult technikai tempó újabb és újabb feladatokat, munkaköröket, teendőket jelent ebben a szakmában. A Csongrád megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalatnál az automata, félautomaták a gyártásban, a szalámi érlelésben stb. nemcsak könnyítették a munkát, hanem módosították is a követelményeket, amelyeket a szakmunkásokkal szemben támasztanak. Ezért van szükség olyan szakemberek képzésére, akik az általános műveltség mellett korszerű műszaki ismeretekkel is rendelkeznek.

Ezt sürgeti az a beruházási program, amelynek keretében a negyedik ötéves terv időszakában új szalámi-gyárat építenek Szegeden és ezzel a szalámi termelés meghaladja az évi 10 ezer tonnát. Ha ez megvalósul, Szeged rendelkezik a világ legnagyobb és egyben legkorszerűbb szalámi-gyárával. Mellette a beruházás során új vágókomplexum épül, amely lehetővé teszi az új gyár alapanyag-ellátását. Ebben a vágókomplexumban egy műszak alatt 1600 sertést és 120 marhát tudnak majd levágni. Felelő az új hentesüzem közvetlenül a vágócsarnok mellett, ahol nyolc órás műszakban húsz tonna hentesárut gyártanak. Az új szakmunkások képzése részben a vállalatra és Podor József Élelmiszeripari Szakmunkásképző Intézetre hárul. (Az iskola címe: Szeged, Marx tér 7.)

Tanulmányi szerződést kötnek

Az új igényeknek, követelményeknek megfelelő élelmiszeripari szakmunkásképző iskola korszerű általános műveltséget és szakmai képzést nyújt. Az oktatás ideje három év. A közismereti tantárgyak mellett szakmai előkészítésként rajz, elektronika, üzemeztetés, kémiai és biológiai oktatást kapnak. Szakmai vonatkozású tantárgyak: munkavédelem és higiénia, élelmiszeripari műveletek, gép- és műszerismeret, szakágazati, technológiai, gépműhelyi és technológiai gyakorlatok.

A szakmunkásképző intézet várja az érdeklődő fiúkat és lányokat jelentkezésükkel. Felvételi vizsgát nem kell tenni. A tanulók tanulmányi szerződést köthetnek a Csongrád megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalattal. Társadalmi ösztöndíjuk 250 forint. Ezenkívül a vállalat többféle juttatásban részesíti a tanulókat. A vidékiek indokolt esetben diákotthonban nyernek elhelyezést. A diákotthonban pedagógusok ügyelnek a tanulók felkészülésére, s ehhez segí-

séget nyújtanak. Szabadidójukban könyvtár, folyóirat, rádió, televízió, társalgó biztosítja kulturált szórakozásukat. Mivel kevés a diákotthoni férőhely, az üzem most egyik épületét kollégiummá alakítja át. Itt továbbá 24 fiatal kaphat majd szálláshelyet. De a jövőben is lesznek olyanok, akiket magánházaiknál helyeznek el. Részükre albérelti hozzájárulásként 200 forintot fizet a vállalat. Ők is háromszori étkezésben és tanulmányi korrepetálásban részesülnek. Az ipari tanulók egynapi étkezési térítése egy forint. Ezenkívül kapnak védőruhát, a kollektív szerződés szerint szerszámot is, sportfelszerelést, tanszer hozzájárulást. A legjobbak évenként egy alkalommal jutalmat, s a harmadik évben már nyereség-részesedést is kapnak. Ezenkívül igénybe vehetik a vállalat szociális helyiségeit, klubjait, hétvégi pihenő helyeit a szegedi partfürdőn és a mártélyi strandon. Segítségét nyújtanak számukra, hogy részt vegyenek a szakmai tanulói és kulturális versenyekben. Nemcsak iskolai kedvezményes mozi- és színházlátogatást, hanem sportversenyeket, kirándulásokat is rendeznek részükre.

A végzett tanulók természetesen a Csongrád megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat üzemében sem csak egyszerűen munkát kapnak, hanem továbbtanulási lehetőséget is. A szakmunkásbizonyítvány olyan szakmai alapot biztosít, amely képessé teszi a dolgozókat további fejlődésre, önképzésre és továbbtanulásra jogosít. A hagyományos képzésben részesülők a szakirányú megfelelő szakiskolák levelező tagozatán tanulhatnak tovább és szerzhetnek érettségi bizonyítványt. Komoly üzemi munkával később elérhetik, hogy középfokú technikai végzettséghez jussanak.

Korszerű üzem, könnyebb munka

A vállalat jelenleg 1700 dolgozót foglalkoztat. A fejlesztés során a termelés megduplázódik, ugyanakkor a korszerű termelőeszközök üzembe helyezése révén a létszám előreláthatólag csak 15-20 százalékkal emelkedik. Ez is jelzi, hogy nagymértékben könnyebb lesz a munka a húsiparban. A gyár fejlődése tehát nemcsak azoknak jelent szép perspektívát, akik jelenleg a vállalatnál dolgoznak, hanem azoknak is, akik a jövőben ezt a szakmát választják. A pályaválasztó fiatalok azonban ennél többet szeretnének tudni a vállalati életéről.

Mit mond erről ifj. Tóth Antal, a szalámi-gyár ifjúsági szocialista brigádjának tagja, a szegedi városi tanács és a Csongrád megyei tanács tagja? Ő azok közé tartozik, akik a napi termelőmunka mellett kivesszik ré-

Tanuló-képzés a szegedi, vásárhelyi, és makói húsipari üzemekben

szület a társadalmi tevékenységből is. Tőle is megkérdezzük ismerősei: hogyan éltek, mennyit kerestek? Ő a hentesüzem munkása, így válaszol a kérdésre:

— A keresettel általában elégedett vagyok. Elérem a 2700 és 2900 forintot. No meg ami még hozzájön.

— Jutalom, prémium?

— Az is, meg az, amit a szociális és más juttatásokkal kapunk. Nálunk ugyanis kötelező reggelizni, ebédelni. Mindezt a munkások 6 forint 50 fillérért kapják. S nem is akármilyen a koszt. A táppénzes állományban levő dolgozók és a szabadságon levők ebédjüket az üzemi konyháról elvihetik. Az igazgató engedélyezheti egyes, arra rászoruló dolgozóknak, hogy családjuk részére ebédet vásároljanak. Nemcsak a Maros utcai telepen, tehát a központi gyárban, hanem a szegedi, a vásárhelyi vágóhidakon és a makói kolbászgárban is ilyen kedvezményes étkezést kapnak a munkások. Kapnak különböző ruhaféléket, bakancsot, eszmat, s ahol szükséges, védőruhát is. Igénybe vehetik az üzemi szakorvosi ellátást.

Természetbeni juttatás

— És a természetbeni juttatás?

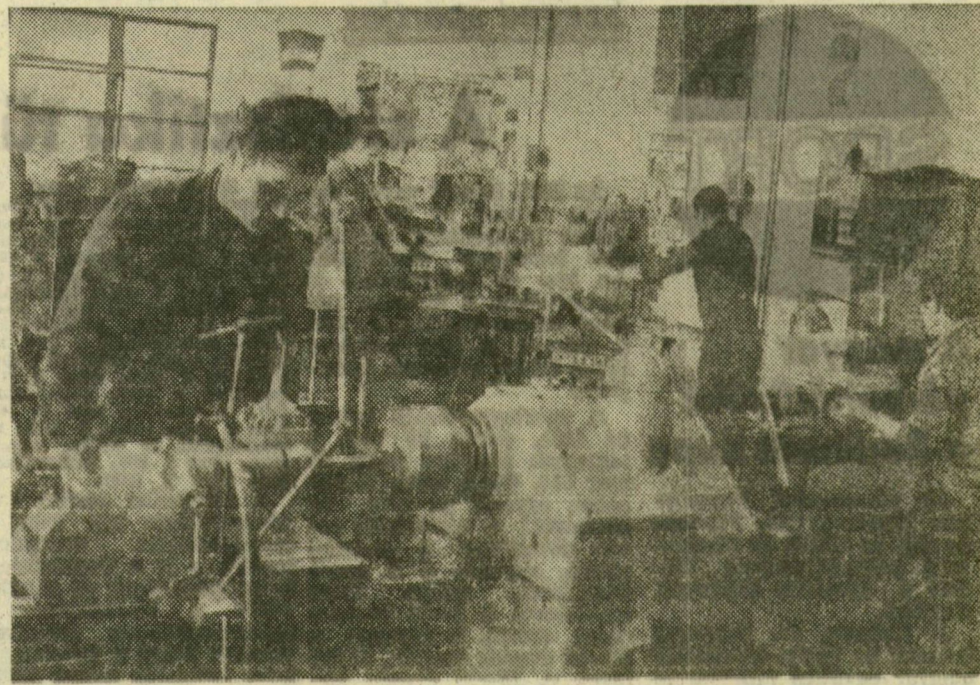
— Az úgynevezett alkalmazotti vásárlás joga mindenkit megillet. Hogy ez mit jelent? A nem exportra gyártott termékeinkből mindenki kiskereskedelmi fogyasztói áron készpénzfizetés ellenében éves viszonylatban 3700 forint összegű árut vásárolhat. Mindenki, aki a vállalat állományába tartozik, az ipari tanulók is. Kivételt képeznek a kollégiumban lakó ipari tanulók, akiknek étkeztetéséhez a vállalat hozzájárul.

Mindenkit foglalkoztat nemcsak az üzemi lehetőség, hanem az is, amit ezen kívül kaphat, vagy amelynek kihasználásához támogatást nyújt a vállalat. Ezek sorába tartozik a lakásépítés.

— Vállalatunk dolgozóinak építéshoz — az építési akcióban való részvételt az építkezés előző anyagi megalapozottsága esetén — építési előleget kaphatnak, amit később havi egyenlő részletben fizetnek vissza.

Már elkezdődött az új gyár építése, és ez sürget. Lehetőséget ad és várja, hogy a Csongrád megyei fiatalok éljenek a lehetőséggel. Kellenek az emberek, a fiatal férfiak, lányok, akikre majd a világsvínvonalon álló technikát bízják. Mire felépül az új gyár, meg kell tanulni az iskolában, az üzemben a holnap felelősségteljes tennivalóit, mert ide már nem elsősorban a régi hentesek és mészárosok szakismeretére, hanem többre, nagyobb tudásra lesz szükség.

(x)

Aki érdeklődik a gépesített vasipar iránt

SZAKMÁT TALÁL A KÉZISZERSZÁMGYÁRBAN

Kecses eszköz a kombinált fogó. Talán minden háztartásban találni belőle egyet. Szükség van rá a ház körüli apró-cseprő barkácskodás alkalmával éppen úgy, mint a termelésben, a nagy műhelyekben. Használják villanyszerelők, lakatosok, autószerelők — de ki tudná felsorolni azt a több tucat szakmát, amelyben nélkülözhetetlen ez az egyszerű, szellemes szerszám? Hivatásosabb nevén „egyetemességű fogó”, amelyből a szegedi kéziszerszámgár évente 1 millió 600 ezer darabot készít.

Hogy mennyi ez pontosan? — ha teherautókba raknánk, 100 gépkocsit töltené meg. A Rigó utcai gyárteleptől éppen a Széchenyi térig érne az autósor.

Szerszámkészítés nagyban

Érdemes még ennél a példánál maradni. Az üzem szakemberei kiszámították, hogy ehhez a mennyiséghez 25 vagon acélra van szükségük, amelyet nyers formában szállítanak Szegedre. Kísérjük figyelemmel, hogyan készül a fogó.

A nyersanyag először a kovácsműhely erős gépeinek hatalmába kerül. A vörösről izzított darabokat gépeken formába préselik, az út innen a ciklus-, illetve forgácsoló műhelybe vezet. Márörök, esztergák veszik át a fészerepet, s megközelítőleg készre munkálják a szerszám alkotóelemeit. Ügyes szerelők összeállítják, majd a csiszoló simára dolgozzák a fémfelületeket. Már csak a galvanizálás marad hátra s utána — lányok, asszonyok gondosan csomagolják a fogókat. A dobozokon többnyelvű felírást olvasni a jól ismert márkajel mellett.

— Miért van erre szükség?

— Mert több országba exportálunk. Az egyetemes fogók ötven százaléka — tehát 800 ezer darab — kerül külföldre Szegedről évente.

— Mi a vélemény odakint róluk?

— Reklamáció elvétele akad. Jó bizonyítvány, hogy nálunknál fejlettebb iparral rendelkező tőkés országok is szívesen vásárolják a kombinált fogóinkat és testvéreiket.

Igen, mert a szegedi kéziszerszámgárban még jónéhányfajta kisszerszám készül nagy sorozatban. Rádióműszereseknek, barkácsolóknak, az ipar minden területére. S a sor még korántsem teljes. Az éves termelési érték ma már meghaladja a 65 millió forintot, precíziós acélműalkatrészeket öntenek olyan nagyvállalatoknak, mint például a Ganz.

A szegedi kéziszerszámgár szinte a semmiből kapaszkodott fel a gazdaságosan működő középüzemi rangig. Fejlődését az 1950-es esztendő kezdetére tehetjük. Akkor még a műhelyek a „régibicskagyár” fabarackjaiban helyezkedtek el, szociális berendezések nem voltak. Egyszerre, egyidőben kellett termelni, lehetőleg minél jobban — és építkezni, fejleszteni a munkakörülményeket. Hogy sikerült ezt a kettős feladatot elvégezni?

Lehetőség a gyárnak és — munkásainak

— A hajdani 15 millió termeléssel szemben az idén már 68 millió tervünk van. Az építkezés most sem fejeződött be a tavaly, tavalyelőtt átadott új, világos műhelyek után kovács üzemet létesítettünk a Fonógyári út mellett. Itt 30 ember dolgozik majd a legkorszerűbb körülmények között. Lesz fekete-fehér öltöző, eszméztető fürdő. Megoldódik a kéziszerszámgár régi gondja, megszűnik a háború a szomszédaival. A nagy présgépek kitépülnek, nem okoznak lármát majd, nem rengetik meg minden egyes műveletnél a környezetet... A termelő berendezések mellett természetesen gondoltunk a szociális körülmények továbbfejlesztésére; az új épületünkben hangulatos pinceklubot alakítottunk ki fiataljaink számára.

— És a jövő?

— Az elmúlt esztendő, eddigi sorsunk már jelzi is egy kicsit elkövetkezendő életünket. A gyár fejlődése szakadatlan, hiszen olyan terméket készít, amelyből mind több kell idehaza és külföldön egyaránt. A kéziszerszámgár 5 egysége közül most az egyik legjobb helyen állunk eredményeink alapján, s ezt a pozíciót mindenképpen szeretnénk megőrizni.

— Mit jelent ez a munkásoknak?

— Jelenleg 300 fizikai dolgozónk és 72 alkalmazottunk van. Egy emberre körülbelül 230 ezer forint termelési érték jut egy esztendőben. Hátékonyaságunkat sikerül továbbjavítani, több nyereséget fizethetünk, tovább emelkedhet bérük — úgy mint például tavaly.

— Jó esztendőt zártak?

— Igen, 1970-ben átlagosan 21 ezer 700 forintot kerestek egy dolgozónk. 1972-ben, az idén, 25 ezer 870 forint lett az átlagbér. A jelentős béremelést az üzem

saját maga „gazdálkodta ki” — elsősorban a termelékenység növekedésével.

Keresetek — szakmák

— Mit keresnek a szakmunkások?

A szegedi kéziszerszámgárban — éppen úgy, mint a hasonló hazai vasipari üzemekben — nagy a differenciálás. Igyekeznek a lehető legjobban megbecsülni a szakértelmet, a nehéz munkát végzőket. Ezek szerint:

A melegüzemi munkás (például öntő, kovács) naponta 100 forintot bért kap. Az öntődében nem ritka a havi 3000—3500, sőt 4000 forintos kereset.

A szerszámkészítők nagy szakértelmet, ügyességet igénylő munkát végeznek. Keresetük 4000—4500 forint, de találni köztük olyat, aki megkeresi az 5000 forintot. A forgácsolóban 2300—2800 forint között változik a havi kereset. A betanított munkások is megkapják havonta a 2200—2300 forintot.

Mennyi idő alatt lehet idáig eljutni?

A válasz megnyugtató:

— Adottságainkhoz a legmegfelelőbb bérézési rendszert alakítottuk ki. A fizetés jóformán egyetlen szemponttól, a teljesítménytől függ. Aki érdeklődik, megszereti ezt a jól szervezett, jól gépesített munkát, könnyen eléri a magas fizetési kategóriát. Az indulásnál — amikor valaki nálunk munkába áll — türelmi időt kap, egy-két hónapig teljesítményétől függetlenül, biztosított bért fizetünk számára.

— De kinek jó ez az üzem, kinek érdemes itt az életet elkezdni?

— Aki érdeklődik a gépesített vasipar iránt. A kéziszerszámgárban ma már nagyteljesítményű, könnyen kezelhető megmunkáló gépek, célgépek dolgoznak. Velük banni izgalmas, szép dolog. Természetesen a szerszámkészítők, a TMK lakatosok éppen ellenkező feladatot kapnak: kézi munkát végeznek. Méghozzá nagyon igényes, szép vasipari munkát.

— Milyen szakmában lehet továbbtanulni?

— Azoknak a fiataloknak a jelentkezését várjuk, akik a precíziós öntés, a szerszámkészítés, a csiszolás, a gyártmányszerelés, esztergályos, TMK-lakatos szakmát szeretnék elsajátítani. Ha belépnek majd hozzánk, nem bánják meg elhatározásukat, olyan szakmát szereznek, amely egy életre biztosítja jó megélhetésüket.

(x)

